

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/982/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113221971
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6113221971.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudkýň JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Renáty Deákovej, ako členiek senátu, v spore žalobkyne P. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom v J. J., T. č. XX, zastúpenej JUDr. Alenou Babišovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Pestovateľská č. 18, proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s., IČO: 31690904, so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, o zaplatenie 3.030,83 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 16C/133/2013-277 zo dňa 24.08.2015, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e.**

Žalobkyni **p r i z n á v a** proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 3.030,84 € spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 5.012,28 € od 19.07.2012 do 30.07.2013, zo sumy 3.030,84 € od 01.08.2013 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia (prvý výrok) a vyslovil, že o zaplatení súdneho poplatku, náhrade trov konania a trov právneho zastúpenia rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia (druhý výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého žalobkyňa a žalovaný uzavreli poisťovňu UDP-K č. 5017600118 zo dňa 18.07.1997 pre prípad smrti alebo dožitia žalobkyne do 18.07.2012 (životné poistenie); žalobkyňa riadne platila dohodnuté poistné; poistné plnenie pre prípad dožitia bolo dohodnuté na sumu 5.012,28 € (151.000,- Sk); dňa 30.07.2013 zaplatil žalovaný žalobkyni len sumu 1.981,44 €.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci súdu prvej inštancie bola žaloba žalobcu dôvodná; nakoľko žalobkyňa sa dožila dohodnutého dňa 18.07.2012, vznikla žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni dohodnuté poistné plnenie v sume 5.012,28 €; nakoľko žalovaný zaplatil žalobkyni dňa 30.07.2013 len sumu 1.981,44 €, súd prvej inštancie žalobe žalobkyne v plnom rozsahu vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni zostávajúcu časť dohodnutého poistného plnenia s príslušenstvom. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s obranou žalovaného o nemožnosti plnenia a dospel k záveru, že žalovaný je povinný plniť svoj zmluvný záväzok zo spornej poisťovnej zmluvy uzavretej so žalobkyňou.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 788 ods. 1, § 797 ods. 1, § 575 ods. 1 a 2 a § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.; rozhodnutie o trovách konania vyhradil súd prvej inštancie na samostatné rozhodnutie po právoplatnom skončení konania s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný včas odvolanie zo dňa 09.11.2015 (č.l. 281 spisu) v spojení s jeho doplnením zo dňa 13.11.2015 (č.l. 282-284 spisu). Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu. Nesúhlasil s právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie a namietal, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav. Argumentoval, že sporná poisťná zmluva je absolútne neplatná, nakoľko poisťné bolo dojednané v rozpore so zákonom v dôsledku schválenia nezákonných sadziieb poisťného príslušným dozorným orgánom štátu pri vydávaní povolenia na vykonávanie poistenia, ktoré negarovali trvalú splniteľnosť záväzkov z predmetného druhu životného poistenia (UDP-K); nakoľko dohoda o poisťnom predstavuje jednu z podstatných náležitostí poisťnej zmluvy, dojednanie poisťného v rozpore so zákonom spôsobuje absolútnu neplatnosť spornej poisťnej zmluvy. Vyjadril názor, že súd prvej inštancie v jeho prípade neaplikoval správnu právnu normu, čím porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie, neúplne zistil skutkový stav, nepoučil ho podľa § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 a svojím konaním obmedzil jeho právo na kontradiktórne konanie, keď preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie má všetky znaky prekvapivého rozhodnutia. Žalovaný uzavrel, že uplatňovanie akéhokoľvek nároku z neplatnej poisťnej zmluvy nemôže obstať, pretože absolútne neplatný právny úkon nespôsobuje vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností, t.j. ani práva na akékoľvek poisťné plnenie; na absolútnu neplatnosť právneho úkonu je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti; absolútnu neplatnosť poisťnej zmluvy pritom nespôsobila žalobkyňa ani žalovaný, ale príslušný štátny orgán schválením sadziieb poisťného, ktoré v rozpore so zákonom nezaručovali dlhodobú splniteľnosť záväzkov poisťovne v obchodnom pláne. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v zmysle zamietnutia žaloby v celom rozsahu.

2.2 Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 11.12.2015 (č.l. 312-314 spisu) k odvolaniu žalovaného prostredníctvom svojej právnej zástupkyne navrhla potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Súhlasila s právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie. V súlade s uzavretou poisťnou zmluvou jej vzniklo právo na výplatu dohodnutého poisťného plnenia. Vyjadrila názor, že oznámenie žalovaného o zániku poistenia v dôsledku nemožnosti pokračovať v poistení, ktoré bolo nesprávne kalkulované, nemá oporu v zákone ani vo všeobecných poisťných podmienkach. Ani prípadné pochybenie dozorného orgánu nad poisťovníctvom pri schvaľovaní obchodného plánu poisťovacej činnosti žalovaného nemá vplyv na posúdenie jej nároku zo spornej poisťnej zmluvy. V posudzovanom prípade nemožno hovoriť o nemožnosti plnenia, pretože plnenie nie je nemožné, ak ho možno uskutočniť aj za sťažných podmienok, s väčšími nákladmi alebo až po dojednanom čase. Vyjadrila názor, že prípadné negatívne dôsledky nesprávne úradného postupu štátneho orgánu nemožno prenášať do súkromnoprávneho vzťahu medzi ňou a žalovaným založeného spornou poisťnou zmluvou. Na základe uvedeného navrhla potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie a uplatnila náhradu trov odvolacieho konania.

2.3 Vyjadrenie žalobkyne doručil odvolací súd žalovanému do vlastných rúk dňa 18.10.2016 prostredníctvom pošty (č.l. 315 spisu).

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Konanie v prejednávanej spore začalo pred 30.06.2016. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok; podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti; podľa § 470 ods. 2 C.s.p., právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované; ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

4.2 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania žalovaného podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní žalovaného podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

4.3 Podľa § 387 ods. 1 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

4.4 Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.5 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a v tejto súvislosti udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnym záverom súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby žalobkyne, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v celom rozsahu poukazuje. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania žalovaného viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami žalovaného uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.6 Odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Z vykonaného dokazovania vyplýva záver, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli poisťnú zmluvu zo dňa 18.07.1997, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal vyplatiť žalobkyňi poisťné plnenie v sume 5.012,28 € po uplynutí poisťnej doby, ktorá bola dojednaná do 18.07.2012; žalobkyňa riadne platila dojednané poisťné podľa poisťnej zmluvy; medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný dňa 30.07.2013 vyplatil žalobkyňi časť dohodnutého poisťného plnenia v sume 1.981,44 €. Uplynutím poisťnej doby vzniklo žalobkyňi právo na poisťné plnenie od žalovaného dojednané v uvedenej poisťnej zmluve (§ 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd prvej inštancie preto správne uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi zostatok nevyplateného poisťného plnenia podľa spornej poisťnej zmluvy s príslušenstvom v podobe úrokov z omeškania; doba omeškania žalovaného a výška úrokov z omeškania neboli medzi stranami sporné a žalovaný ich nenamietol ani v podanom odvolaní. Žalovaný v podanom odvolaní tvrdil, že sporná poisťná zmluva je absolútne neplatná z dôvodu dojednania poisťného v rozpore so zákonom v dôsledku schválenia nezákonných sadzieb poisťného príslušným dozorným orgánom štátu pri vydávaní povolenia na vykonávanie poistenia, ktoré negarantovali trvalú splniteľnosť záväzkov z predmetného druhu životného poistenia. Odvolací súd sa s touto argumentáciou nestotožňuje; odvolací súd v súlade so súdnou praxou dospel k záveru, že sporný poisťný vzťah bol založený na základe normy súkromného práva a jeho účastníkmi sú subjekty súkromného práva, ktoré dobrovoľne za vopred dohodnutých podmienok vstúpili do zmluvného vzťahu; na druhej strane tu vystupuje vzťah jedného zo subjektov súkromnoprávneho vzťahu, a to žalovaného ako poisťovne, ktorá vykonáva svoju činnosť pod dohľadom orgánov štátu, práve so štátom; z toho vzťahu vznikajú rovnako obidvom subjektom, a to jednak žalovanému ako poisťovní ako aj štátu vzájomné práva a povinnosti; v prípade, ak by štát, resp. subjekt vykonávajúci dohľad nad poisťovňami, porušil svoje povinnosti voči kontrolovanému subjektu a tomuto by týmto nesprávnym úradným postupom vznikla škoda, bol by potom poškodený subjekt oprávnený právom predpokladaným spôsobom si vzniknutú škodu od štátu vymáhať; nie je však právne dovolené, aby žalovaný ako poisťovňa negatívne dôsledky, ktoré jej zo vzťahu so štátom podľa jeho názoru vznikli (súd sa dôvodnosťou tejto argumentácie žalovaného osobitne nezaoberal), preniesla do vzťahu iného, a to súkromnoprávneho, čoho dôsledkom by bolo znášanie takéhoto negatívneho následku práve

žalobkyňou ako poistencom; v spornej poisťnej zmluve boli stanovené podmienky, ktoré žalobkyňa ako účastník poisťnej zmluvy plnila a nastala aj dohodnutá poisťná udalosť, preto žalovanému vznikla povinnosť vyplatiť žalobkyňi dohodnuté poisťné plnenie; to, že by prípadne rozhodnutím iného subjektu vznikla žalovanému ako poisťovní škoda, nemôže mať žiadny vplyv na posúdenie nároku žalobkyne voči žalovanému ako poisťovní zo spornej poisťnej zmluvy; z tohto dôvodu nemožno dospieť ani k záveru prezentovanému žalovaným, že v prípade plnenia zo spornej poisťnej zmluvy ide o nemožné plnenie podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože povinnosť žalovaného plniť vyplýva z platne uzavretej poisťnej zmluvy, ktorou sú žalobkyňa a žalovaný viazaní (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/229/2013 zo dňa 30.09.2014). Odvolací súd nezistil ani tvrdené procesné pochybenia v postupe súdu prvej inštancie, ktoré žalovaný pripisoval súdu prvej inštancie predovšetkým v súvislosti so svojím nesprávnym právnym názorom o absolútnej neplatnosti spornej poisťnej zmluvy; odvolací súd len podotýka, že podľa ustálenej súdnej praxe absencia poučenia podľa § 118 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 nezakladala odňatie možnosti konať pred súdom, pretože nevylučovala účastníka z uplatnenia žiadneho procesného práva (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/935/2015 zo dňa 21.09.2016 a v ňom citované rozhodnutia).

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie odôvodnil ťažiskovo tým, že v prejednávanej veci rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Vzhľadom na vyššie uvedené (bod 4.6 odôvodnenia) je však právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie správne. Odvolací súd nezistil ani žalovaným tvrdené procesné pochybenia v postupe súdu prvej inštancie ani nedostatky pri zisťovaní skutkového stavu.

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

8. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Nakoľko žalobkyňa bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná, priznal jej odvolací súd proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O samotnej výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).